

1, 5. Vacca et capella, ovis et leo

Numquam est fidelis cum potente societas:

ADV 3ª sg. N. sg. Atr. prp.+Ab. sg. CCComp. N. sg. Sux.
pres.

Nunca é segura a asociación cun poderoso:

testatur haec fabella propositum meum.

3ª sg. pres. N. sg. Sux. Ac. sg. CD
depoñente

Esta fábula demostra a miña premisa.

Vacca et capella et patiens ovis iniuriae

N. sg. sux. X. sg. CN

Realmente é un tipo de xenitivo partitivo, dependendo de adxectivos coa idea de desexo, experiencia ou participación. O participio *patiens* ten valor completamente adxectivo. *patiens* ven no dicionario con xenitivo

Unha vaca, unha cabuxa e unha ovella acostumada a sufrir inxustizas

socii fuere cum leone in saltibus.

N. pl. Atr. 3ª pl. pr. Prp.+Ab. sg. CCCp. prp. Ab. pl. CCL
perf

aliadas foron (asociáronse) cun león nos bosques

Hi cum cepissent cervum vasti corporis, 5

Or. sub. circ. temporal-causal
N. pl. Conx. 3ª pl. pr. plusc. Ac. sg. CD X. sg. CN (x. de cualidade)
Sux Subxuntivo

No xenitivo de cualidade requírese que o substantivo que expresa a cualidade vaia acompañado dun adxectivo

Tendo capturado estes un cervo de enorme corpo,

sic est locutus, partibus factis, leo:

Adv. 3ª sg. prt. perf. pasv Or. AB. ABS.
Ab. pl. Sux Part. perf N. sg.
Ab. pl. V Sux

así falou, unha vez feitas as partes, o león:

«Ego primam tollo, nominor quoniam leo;

N. sg. Ac. sg. CD 1ª sg. 1ª sg. pres. pas. conx. causal N. sg.
Sux pres. Pvo.

"Eu collo a primeiro, porque me chamo león;

secundam, quia sum fortis, tribuetis mihi;

Ac. sg. CD Or. sub. circ. causal
Conx. 1ª sg. N. sg. Atr 2ª pl. fut. impf D. sg. CI
causal pres

a segunda, porque son forte, darédesma a min;

tum, quia plus valeo, me sequetur tertia;

ADV Or. sub. circ. causal
Conx. ADV 1ª sg. pres Ac. CD 3ª sg. fut. impf N. sg. Sux.
causal dep.

Sequor, verbo depoñente. con Ac. de persoa "tocar en sorte a" "corresponder a"

despois, porque vallo máis, correponderame a terceira

malo afficietur, si quis quartam tetigerit». 10

Ab. sg. 3ª sg. futuro Conx N. sg. sux. Ac. sg. CD 3ª sg. Fut. perf.
C. Ax. impf. pasivo pron. indf.

Cando a oración principal leva futuro, a condicional tamén. En latín marcaban a simultaneidade co futuro imperf. e a anterioridade co perfecto. Nos, en calquera caso traduciremos por presente a subordinada, perdendo o matiz temporal.

***Malo**, no dicionario expresión similar "*poena afficere*" = castigar

será castigado, se alguén toca a cuarta."

Sic totam praedam sola improbitas abstulit.

Adv Ac. sg. CD N. sg. Sux. 3ª sg prt. perf.

así a maldade, ela soa, levou todo o botín.